

שהותו של נח בתיבה במשך שנים עשר חודש ועשרה ימים היתה מלווה באתגרים ובקשיים, תיבה מסוגרת, דאגה לבעלי החיים ולמזונם.

ננסה להבין. הלא הרבה דרכים למקום להציל את חייו של נח, מדוע ה' הכין לו הצלה המלווה בסבל רב?

הבעש"ט מסביר כי הצלתו של נח היתה דווקא ע"י תיבה כיוון ש"תיבה" פירושה גם מילה, כלומר תיבות של תפילה, נח "התרשל" לבוא אל תוך תיבות התפילה ולהרבות בתפילות ותחנונים על בני דורו שניצלו ממי המבול לכן רמז לו הקב"ה והכניסו לתיבה. ומה שאמר ה' לנח: "צאה תעשה לתיבה" יתפרש ע"פ דברי חז"ל (יבמות סד, א) "למה נמשלה תפלתן של צדיקים כעתר (כלי שמהפכים בו את התבואה)? מה עתר זה מהפך התבואה ממקום למקום, כך תפלתן של צדיקים מהפכת מדותיו של הקב"ה ממדת רגזנות למדת רחמנות" ומפרש הבעש"ט הקדוש שיש כוח בתפילות של הצדיקים להפוך את ה"צרה" ל"צהר" היה בכוח תפילתו של נח להמתיק כל הדינים ולהפוך ה"צרה" הקשה שנגזרה עליהם ל"רצה", מלשון המשכת רחמים ורצון לעולם, ול"צהר", מלשון המשכת אור של ישועה לעולם, ולא היה נחרב בכלל. (מתוך הספר אמרי נעם של הרב יורם אברג'יל זצ"ל).
אנו קוראים בהפטרה:

"כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי מעבר מי נח על הארץ" (ישעיה נ"ד, ט) הקב"ה מכנה את המבול הנורא "מי נח" – המים שבאו בעטיו של נח, ע"פ הזוהר נח אשם בכך שלא ביקש רחמים על דורו. אם היה מתפלל ומתחנן לפני ה', היה הקב"ה מבטל את הגזירה.

יש להבין את התביעה כלפי נח. הרי הקב"ה בא לנח ומגלה לו ש"קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס... והנני משחיתם את הארץ" – הקב"ה אינו משאיר מקום לספק כלשהו בדבר החלטתו לכלות את העולם. מה שנח שומע הוא פסק דין גזור וחתום והשחתת העולם. אין דרך אחרת, אם כן מה מצופה מנח לעשות? מצאנו במשה ואהרן שהתפללו על העם, אך האם במקרה של נח היתה יכולה תפילתו למחוק את החטאים העצומים של דור המבול.

ונשיב, כי תפילתו של נח אכן היתה מסוגלת למנוע את המבול, אמנם חטאי הדור היו נשארם כמות שהם, אבל תפילתו של נח היתה מעלה את העולם למדרגה עליונה יותר. מדרגה בה היו מתגלים מ"ט פנים של זכות ועל פיהם היה אותו צדק אלוקי עצמו מזכה את העולם מדינו. כך בתפילת משה רבינו בחטא העגל. משה מתפלל למעלה, ולמטה עדיין מרקדים סביב העגל – אבל תפילה אחת פועלת את פעולתה. בתפילת משה העולם נתעלה. ובעולם שונה קיימת הנהגה שונה. בכוח המנהיג במעשיו, בתפילתו להעלות את המציאות למדרגה עליונה יותר וממילא הכל מתרומם עם מציאות זו.

נתכנס כולנו בע"ה ביום רביעי הקרוב, ז' מרחשון לתפילת רבים, נבקש בכוונה גדולה על הגשם "ותן טל ומטר לברכה על פני האדמה..."

על כוחה של תפילה בכוונה גדולה אנו למדים מתוך תפילת הכהן הגדול ביום הכיפורים, כאשר בית המקדש היה קיים, רבבות בני אדם עמדו על רגליהם וליוו בעיניהם את עבודתו של הכהן הגדול ביום הכיפורים. בית המקדש היה בתפארתו, הכהן הגדול בבגדי לבן, כולו אומר הדרת כבוד. הכהן היה מקריב קרבנות, מזה דם, רץ לטבול במקווה, מקדש ידיו ורגליו ומבצע את כל סדר העבודה בבית המקדש לבדו. ברגעי השיא של היום הקדוש הוא נכנס באימה וביראה אל קודש הקודשים

כאשר היה הכהן הגדול בתוך קודש הקודשים, היתה תפילה קצרה שאותה הוא היה אומר. הוא ביקש על נשות עם ישראל שלא תפלנה את העוברים שלהן, הוא ביקש שהשנה הבאה תהא שנה גשומה ומבורכת וביקש גם דבר אחד נוסף: "ואל תיכנס לפניך תפילתם של עוברי דרכים בשעה שהעולם צריך לגשם"... הכהן הגדול מבקש מבורא העולם, שכאשר יצעד לו עובר דרכים בדרך ולפתע יתחיל לרדת גשם, הרי שתפילתו של העובר דרכים שהגשם ייפסק לא תתקבל לפני בורא העולם, כי העולם צריך לגשם ואין להתחשב בשעה כזו במצוקתם של היחידים שהגשם מפריע להם ברגע זה. מדוע הכהן הגדול צריך לבקש דבר כזה בקודש הקודשים ו"לבזבז" את הזמן היקר שיש לו שם על תפילתם של כמה עוברי דרכים? והרי כל עם ישראל מבקש כמה פעמים ביום מהקב"ה שיוריד לנו גשם ובוודאי שתפילת הרבים מתקבל יותר מתפילתם של היחידים המצויים בשעה זו בדרכים... והתשובה היא: שגם אם כל עם ישראל יתפלל על הגשם, הרי שהתפילה למרות שהיא בכוונה אינה באה מעומק הלב. אבל כאשר אדם אחד בודד צועד רגלית באמצע הדרך, ולפתע מתחיל לרדת עליו גשם, הוא נקלע למצוקה אמיתית והתפילה הבוקעת מליבו היא עמוקה וזכה מאין כמוה. גדול כוחה של התפילה מעומק הלב יותר מתפילתם של כלל ישראל והגשם עלול להפסיק רק בגלל בקשתו של אותו היחיד. לכן צריך הכהן הגדול להקדיש את הזמן שלו בקודש הקודשים כדי "לחסום" את תפילתם של היחידים הללו. אנו למדים עד כמה גדול כוחה של תפילה אמיתית. אנחנו רק צריכים לבקש מעומק הלב, והיושב בשמים שומע ומאזין ליוצא מפינו. התפילה, עבודת הלב, דורשת יותר מכול את הסכמת הלב ואת התעוררות הרצון הפנימי.

תפילה מאהבה

מתוך גודל מעלת התפילה אנו ממשיכים לחזק את בנין התפילה בקרב תלמידנו, החינוך לתפילה דורש לימוד על מהותה של התפילה ועל תכניה, זו שנה שניה בה פועלת תוכנית "תפילה באהבה" אשר מטרתה לחזק החיבור לתפילה באווירה נעימה וחוויתית המעוררת את הרגש, התוכנית כוללת סרטונים קצרים יומיים המחזקים את עולם התפילה באמצעות ספור קצר, הסבר קטע תפילה, מפגש עם דמות מעניינת, סרטונים מיוחדים לקראת תפילות המועדים השונים ע"פ לוח השנה, פיוטים.... בסוף כל סרטון יש שאלה להתבוננות אישית. השנה 4 ימים בשבוע הסרטונים יעסקו בנושא התפילה, יום אחד בנושא השמיטה, יום שישי סרטון בנושא פרשת השבוע.

מוזמנים להיכנס לדף באתר מינהל החמ"ד או ל הצטרף לקבוצות הווטסאפ ולקבל ישירות הסרטונים. תודה ליוזמי התוכנית, לכל הרבנים, המורות, המורים השותפים בתוכנית למען תלמידי החמ"ד.

בע"ה ישמעו תפילותינו במרומים.

שבת שלום ומבורך לכם ולכל בני ביתכם.

שושנה נגר